

వాల్మీకి రామాయణం- అరణ్యకాండ

61. ఏకషష్ఠితమః సర్గః - సీతాన్వేషణమ్

|| సీతాన్వేషణమ్ ||

దృష్ట్వాఽఽశ్రమపదం శూన్యం రామో దశరథాత్మజః |
 రహితాం పర్ణశాలాం చ విధ్వస్తాన్యాసనాని చ || 1 ||

అదృష్ట్వా తత్ర వైదేహీం సన్నిలిక్ష్వ చ సర్వశః |
 ఉవాచ రామః ప్రాక్రుశ్య ప్రగృహ్య రుచిరౌ భుజౌ || 2 ||

క్వ ను లక్ష్మణ వైదేహీ కం వా దేశమితో గతా |
 కేనాహృతా వా సౌమిత్రే భక్షితా కేన వా ప్రియా || 3 ||

వృక్షేణాచ్ఛాద్య యది మాం సీతే హసితమిచ్ఛసి |
 అలం తే హసితేనాద్య మాం భజస్వ సుదుఃఖితమ్ || 4 ||

యైః సహ క్రీడసే సీతే విశ్వస్తైర్మగపోతకైః |
 ఏతే హీనాస్తాయా సౌమ్యే ధ్యాయంత్యాస్రావిలేక్షణాః || 5 ||

సీతయా రహితోఽహం వై న హి జీవామి లక్ష్మణ |
 మృతం శోకేన మహతా సీతాహరణజేన మామ్ || 6 ||

పరలోకే మహారాజో నూనం ద్రక్ష్యతి మే పితా |
 కథం ప్రతిజ్ఞాం సంశ్రుత్య మయా త్వమభియోజితః || 7 ||

అపూరయిత్వా తం కాలం మత్సకాశమిహోగతః |
 కామవృత్తమనార్యం మాం మృషావాదినమేవ చ || 8 ||

భిక్త్వామితి పరే లోకే వ్యక్తం వక్ష్యతి మే పితా |
 వివశం శోకసంతప్తం దీనం భగ్నమనోరథమ్ || 9 ||

మామిహోత్పజ్య కరుణం కీర్తిర్నరమివాన్వజుమ్ |
 క్వ గచ్ఛసి వరారోహే మాం నోత్పజ సుమధ్యమే || 10 ||

త్వయా విరహితశ్చాహం మోక్ష్యే జీవితమాత్మనః |
 ఇతీవ విలపన్ రామః సీతాదర్శనలాలసః || 11 ||

న దదర్శ సుదుఃఖార్తిో రాఘవో జనకాత్మజామ్ |
 అనాసాదయమానం తం సీతాం దశరాథాత్మజమ్ || 12 ||

పంకమాసాద్య విపులం సీదంతమివ కుంజరమ్ |
 లక్ష్మణో రామమత్యర్థమువాచ హితకామ్యయా || 13 ||

వార్షిక రామాయణం- అరణ్యకాండ

61. ఏకషష్ఠి తమః సర్గః - సీతాన్వేషణమ్

మా విషాదం మహాబాహో కురు యత్నం మయా సహ |
ఇదం చ హి వనం శూర బహుకందరశోభితమ్ || 14 ||

ప్రియకాననసంచారా వనోన్మత్తా చ మైథిలీ |
సా వనం వా ప్రవిష్టా స్యాన్నలిసీం వా సుపుష్పితామ్ || 15 ||

సరితం వాఽపి సంప్రాప్తాః మీనవంజులసేవితామ్ |
స్నాతుకామా నిలీనా స్యాద్ధాసకామా వనే క్వచిత్ || 16 ||

విత్రాసయితుకామా వా లీనా స్యాత్కాననే క్వచిత్ |
జిజ్ఞాసమానా వైదేహీ త్వాం మాం చ పురుషర్షభ || 17 ||

తస్యా హ్యన్వేషణే శ్రీమన్ క్షిప్రమేవ యతావహై |
వనం సర్వం విచినువో యత్ర సా జనకాత్మజా || 18 ||

మన్యసే యది కాకుత్స్థ మా స్త శోకే మనః కృథాః |
ఏవముక్తస్తు సౌహార్దాలక్ష్మణేన సమాహితః || 19 ||

సహ సౌమిత్రిణా రామో విచేతుముపచక్రమే |
తౌ వనాని గిరించైవ సరితశ్చ సరాంసి చ || 20 ||

నిభిలేన విచిన్వానౌ సీతాం దశరథాత్మజౌ |
తస్య శైలస్య సానూని గుహాశ్చ శిఖరాణి చ || 21 ||

నిభిలేన విచిన్వానౌ నైవ తామభిజగ్మతుః |
విచిత్య సర్వతః శైలం రామో లక్ష్మణమబ్రవీత్ || 22 ||

నేహ పశ్యామి సౌమిత్రే వైదేహీం పర్వతే శుభామ్ |
తతో దుఃఖాభిసంతప్తౌ లక్ష్మణో వాక్యమబ్రవీత్ || 23 ||

విచరన్ దండకారణ్యం భ్రాతరం దీప్తతేజసమ్ |
ప్రాప్స్వసి త్వం మహాప్రాజ్ఞ మైథిలీం జనకాత్మజామ్ || 24 ||

యథా విష్ణుర్మహాబాహుర్బలిం బధ్యా మహీమిమామ్ |
ఏవముక్తస్తు సౌహార్దాలక్ష్మణేన స రాఘవః || 25 ||

ఉవాచ దీనయా వాచా దుఃఖాభిహతచేతనః |
వనం సర్వం సువిచితం పద్మిన్యః పుల్లపంకజాః || 26 ||

గిరిశ్చాయం మహాప్రాజ్ఞ బహుకందరనిర్ధరః |
న హి పశ్యామి వైదేహీం ప్రాణేభ్యఽపి గరియసీమ్ || 27 ||

వాల్మీకి రామాయణం- అరణ్యకాండ

61. ఏకషష్ఠితమః సర్గః - సీతాన్వేషణమ్

ఏవం స విలపన్ రామః సీతాహరణకల్పితః |
దీనః శోకసమావిష్టో ముహూర్తం విహ్యలోఽభవత్ || 28 ||

సంతప్తో హ్యవసన్నాంగో గతబుద్ధిర్విచేతనః |
నిషసాదాతురో దీనో నిఃశ్వస్యాయతమాయతమ్ || 29 ||

బహులం స తు నిఃశ్వస్య రామో రాజీవలోచనః |
హా ప్రియేతి విచుక్రోశ బహులో బాష్పగద్గదః || 30 ||

తం తతః సాంత్వయామాస లక్ష్మణః ప్రియబాంధవః |
బహుప్రకారం ధర్మజ్ఞః ప్రశ్రితం ప్రశ్రితాంజలిః || 31 ||

అనాదృత్య తు తద్వాక్యం లక్ష్మణోష్ఠపుటాచ్ఛ్చుతమ్ |
అపశ్యంస్తాం ప్రియాం సీతాం ప్రాక్రోశత్ స పునః పునః || 32 ||

ఇత్యార్థే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకషష్ఠితమః
సర్గః || 61||

